

 ETELÄ-POHJANMAAN
OPISTO
2024

**OPETUSPÄIVÄKOTI
PÄÄSKYSAARI**

EP-OPISTO
**OMAVALVONTA-
SUUNNITELMA**

Yksityisen varhaiskasvatuksen omavalvontasuunnitelma - Lomake

Sisältö

Yksityisen varhaiskasvatuksen omavalvontasuunnitelma - Lomake	2
1 Palveluntuottaja ja toimipaikka sekä toimintaa koskevat tiedot (kohta 4.1)	4
Palveluntuottaja	4
Toimipaikka.....	4
2 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet.....	5
Toiminta-ajatus.....	5
Arvot ja toimintaperiaatteet.....	5
3 Omavalvontasuunnitelma ja riskienhallinta.....	7
Omavalvontasuunnitelman laadinta	7
Omavalvontasuunnitelma on tulostettuna Päiväkodilla ja avoimesti kaikille nähtävillä sekä myös päiväkodin omalla asemalla sähköisessä muodossa. Omavalvontasuunnitelma on myös päiväkodin nettisivuilla, ep-opisto.fi	7
Riskit ja korjaavat toimenpiteet.....	7
4 Lasten ja huoltajien osallisuus ja oikeusturva	11
Osallisuus	11
Oikeusturva.....	12
5 Varhaiskasvatuksen omavalvonta	13
Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinta	13
Kehittävä, oppimista edistävä ja turvallinen varhaiskasvatuksen oppimisympäristö	13
Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki sekä monialainen yhteistyö.....	15
Ravinto ja ruokailu.....	16
6 Toimitilat ja turvallisuutta lisäävät käytännöt.....	19
Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.....	19
Turvallisuuden varmistaminen (kohta 4.7).....	19
Lääkehoito sekä terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet (kohta 4.8).....	19
7 Henkilöstö (kohta 4.9)	20
Toiminnasta vastaava johtaja	20
Henkilöstön kelpoisuus ja henkilöstömitoitus	20
Tukitehtävät (muu kuin välitön lapsiryhmässä tapahtuva työ)	22
8 Asiakastietojen käsittely (kohta 4.10)	23
9 Terveystietojen käsittely mukainen omavalvonta (kohta 4.11).....	24
10 Omavalvontasuunnitelman seuranta (kohta 5)	24

Omavalvontasuunnitelma päivitetty 16.4.2024

1 Palveluntuottaja ja toimipaikka sekä toimintaa koskevat tiedot (kohta 4.1)

Palveluntuottaja

Nimi: Korpisaaren Säätiö, Etelä-Pohjanmaan Opisto   **Y-tunnus** 0536496-2

Toimipaikka

Nimi: Opetuspäiväkoti Pääskysaari

Katuosoite: Ilmajoentie 539 ja Ilmajoentie 525

Postinumero 60800

Postitoimipaikka Ilmajoki

Aukioloajat: Arkisin 6:30-17

Toimipaikan varhaiskasvatusmuodot

Päiväkoti varhaiskasvatus, paikkoja yhteensä 84

Sijaintikunta sekä kunnan varhaiskasvatuksesta vastaava viranhaltija ja hänen yhteystietonsa

- Ilmajoki, Saija Keski-Heikkilä   [0444191714](tel:0444191714) saija.keski-heikkila@ilmajoki.fi

Alue-esimies Anne Mäki 044-4191736 anne.maki@ilmajoki.fi

Aluehallintovirasto, jonka toimialueella toimipaikka sijaitsee

Länsi-Suomen aluehallintovirasto

Vastaava johtaja/vastuhenkilö

Ojala Niina

Puhelin 0505624952

Sähköposti niina.ojala@epopisto.fi

Vastuuhenkilön sijainen

Tanja Antila

Puhelin 0505547076

Sähköposti tanja.antila@epopisto.fi

Alihankintana ostetut palvelut (esim. ruokahuolto) ja niiden tuottajat sekä menettelyt, joilla varmistetaan alihankintana tuotettujen palvelujen sisältö-, laatu- ja turvallisuusvaatimusten toteutuminen (esim. omaavaltontasuunnitelman edellyttäminen)

Lounasruoka: Ravitsemuspalveluilla keskeiset alihankkijat ovat Meira Nova, Valio, Atria, Jaakko Hulkko sekä Staffpoint Oy

Kiinteistöhuolto: Koneurakointi Tarmo Mäkelä,

Työterveys: Suomen Terveystalo

Taloushallinto: Ep-Opisto

Painotukset: Opetuspäiväkoti, maaseutuhenkisyys
Arviointijärjestelmä: IMS, Valssi
Vakuutus: Lähitapiola
Vartiointi: NYQS
Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä: PÄIKKY

2 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatus

Päiväkoti Pääskysaari tarjoaa varhaiskasvatuspalvelua lapsiperheille. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. (Varhaiskasvatuslaki 2018). Tavoitteena on tukea lasten kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. (Perusopetuslaki 1998)

Päiväkoti aloitti toimintansa 1.5.2021. Olemme opetuspäiväkoti, Etelä-Pohjanmaan kasvatus- ja ohjausalan opiskelijat ovat osa arkeamme. Lisäksi Päiväkoti Pääskysaaren painottuu maaseutuhenkisyys ja yhteisöllisyys. Päiväkoti on yksikerroksinen ja hirsirakenteinen, huoneistoala 394,8m² ja rakennusala 450m². Päiväkoti Pääskysaaren hirsirakennuksessa paikkoja on 49 ja Sedun tiloissa naapurissa (kutsumme tätä Pääskyrannaksi) 35. Pääskyrannan ryhmätilat ovat Luontopääskyillä 125m² ja Laavupääskyillä 56m². Lisäksi käytössämme on iso sali, auditorio ja ravintola.

Päiväkoti Pääskysaari on avoinna arkisin 6.30-17. Päiväkodissa on 5 ryhmää. Leikkipääskyt, Laulupääskyt ja Lorupääskyt toimivat hirsirakennuksessa ja Luontopääskyt ja Laavupääskyt Sedun tiloissa maatalousoppilaitoksessa. Päiväkodin hirsirakennuksessa on 63 paikkaa, 21 + 21 + 7 ja sedun tiloissa 21 + 14 paikkaa. Kasvatushenkilökuntaa päiväkodissa on lain sallima määrä. Tällä hetkellä kasvattajia on 12 (kevät 2023). Jokaisessa ryhmässä maksimissaan 3 kasvattajaa (opettaja, sosionomi ja hoitaja). Heidän lisäksi päiväkodilla on hallinnollinen johtaja, varajohtaja, keittäjä/siivoaja sekä kiinteistönhuoltajat. Päiväkodissa on myös paljon opiskelijoita.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Arvot ohjaavat Päiväkoti Pääskysaaren toimintaperiaatteita ja valintoja. Arvot vaikuttavat henkilökunnan käsitykseen siitä, miten asioiden tulee olla, mitkä ratkaisut toimivat ja mitkä asiat ovat tavoittelemisen arvoisia. Turvallisuus ja lapsen etu koetaan tärkeäksi ja ne saavat etusijan päätöksiä tehtäessä.

Varhaiskasvatus on merkittävä aika ihmisen elinkaareissa. Varhaislapsuuden vaikutukset vaikuttavat pitkälle ihmisen elämään. Sen vuoksi lapsen ja perheen hyvinvointi on meille tärkeää. Kun lapsi voi hyvin ja tuntee itsensä turvalliseksi, hän kasvaa ja kehittyy parhaalla mahdollisella tavalla. Kohtaamme lapsen ja perheen kunnioittavasti lämpöisen vuorovaikutuksen hengessä. Kuuntelemme perheen ja lapsen tarpeita ja toiveita. Yhdessä vanhempien kanssa rakennamme vahvan perustan, jonka varassa lapsen on hyvä rakentaa maailmaa.

Toiminnassa painottuu kasvatuksen, hoidon ja opetuksen kokonaisuus. Pedagoginen toiminta on läsnä joka arjen hetkessä. Panostamme laadukkaan varhaiskasvatuksen kehittämiseen ja tarjoamme mahdollisuuden myös ammatilliseen kehittämiseen. Toimintamme perustuu valtakunnallisen varhaiskasvatuksen perusteisiin (2022) sekä Ilmajoen vasuun. Päiväkoti Pääskysaarella on myös oma vasu, joka löytyy ep-opisto.fi/opetuspäiväkoti sivuilta. Sitoudumme Ilmajoen varhaiskasvatuksen arvoihin.

Tärkeinä arvoina pidämme myös Etelä-Pohjanmaan opiston arvoja: Oppiminen, vuorovaikutus ja innostus. Ilmapiirimme on myönteinen ja kannustava, jokainen saa kasvaa ja kehittyä omaksi persoonakseen. Toiminnassa painottuu lasten ja kasvattajien aktiivisuus, yhdessä tekeminen ja vuorovaikutus. Tahto tehdä yhdessä, oman oppimisen huomaaminen ja innostus tekemisestä näkyy.

Päiväkoti Pääskysaari on monikulttuurinen päiväkoti. Meille on tärkeää lasten kotoutuminen ja turvallisuus päiväkodissa ja perheen hyvinvointi. Yhteisen kielen löytyminen ja suomen kielen opettelu toteutuu Päiväkodissa.

Sitoudumme:

- 1) Kunnioittamaan lasta ja lapsuutta
  - Kohtaamme lapsen arvostavasti häntä kuunnellen
  - Tuemme leikkiä, luovuutta ja mielikuvitusta
- 2) Tukemaan ryhmään kuulumista ja yhteisöllisyyttä
  - Puutumme kiusaamiseen välittömästi, ehkäisemme ja ennakoimme kiusaamista, syrjäytymistä ja yksinäisyyttä
  - Ohjaamme lapsia tekemään yhdessä ja ottamaan toiset huomioon
  - Kohtelemme lapsia ja perheitä tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti
- 3) Huolehtimaan lapsen kokonaisvaltaisesta turvallisuudesta
  - Huolehdimme että kaikilla on ystäviä
  - Huolehdimme oppimisympäristön turvallisuudesta
  - Otamme toiminnassa huomioon lasten tunteet, toiveet, mielenkiinnon kohteet
  - Kohtelemme lapsia hellästi ja kunnioittavasti yhteisistä säännöistä kiinni pitäen.
- 4) Huomaamaan lapsen arjessa
  - Tuemme lapsen uteliaisuutta
  - Annamme mahdollisuuden kokeilla oppimaansa ja oppia uutta
  - Annamme tilaa aloitteille, mielenkiinnon kohteille ja puheenvuoroille
  - olemme läsnä lapselle
  - innostumme lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta

3 Omavalvontasuunnitelma ja riskienhallinta

Omavalvontasuunnitelman laadinta

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa (nimi ja yhteystiedot):
Niina Ojala, niina.ojala@epopisto.fi 0505624952

Omavalvontasuunnitelman laadintaan osallistuneet (nimike/tehtävä):

Niina Ojala päiväkodin johtaja

Antila Tanja, päiväkodin varajohtaja

Omavalvontasuunnitelman ajantasaisuuden varmistamisen menettelyt:

Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan vuodenvaihteessa ja päivitetään vuoden aikana tarvittaessa.

Missä omavalvontasuunnitelma on nähtävillä?

Omavalvontasuunnitelma on tulostettuna Päiväkodilla ja avoimesti kaikille nähtävillä sekä myös päiväkodin omalla asemalla sähköisessä muodossa. Omavalvontasuunnitelma on myös päiväkodin nettisivuilla, ep-opisto.fi.

Riskit ja korjaavat toimenpiteet

Kuvaus riskien, epäkohtien, laatu poikkeamien ja vaaratilanteiden ennakoivasta tunnistamisesta:

Turvallisuusjohtaminen on kiinteä osa Päiväkotia Pääskysaaren toimintaa. Tavoitteena on ihmisten, ympäristön, omaisuuden, tiedon ja maineen suojaaminen. Turvallisuusjohtaminen nähdään jatkuvana prosessina, joka etenee tavoitteista suunnitelmien kautta toteutukseen, seurantaan, valvontaan, arviointiin ja jatkuvaan parantamiseen. Turvallisuusjohtamiseen kuuluu kiinteästi tilanteiden ennakointi.

Päiväkodin johtajan tehtävänä on huolehtia, että jokaisella työntekijällä on tarpeeksi tietoa turvallisuudesta. Johtaja vastaa siitä, että turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Turvallisuus nähdään fyysisenä, psyykkisenä, sosiaalisena ja pedagogisena ulottuvuutena. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja turvallisuusriskien arviointiin sekä parantavien turvallisuustoimenpiteiden toteuttamiseen. Johtaja vastaa myönteisen asenneympäristön luomisesta, epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelystä.

Johtajan tehtävänä on määritellä vastuut sekä se, miten työtä tehdään turvallisesti. Johtaja huolehtii valvonnasta sekä kouluttaa henkilökunnan sekä opiskelijat. Johtajan tehtävänä on katselmoida, vertailla tai tarvittaessa puuttua rikkomuksiin. Johtajan tehtävänä on riskien arviointi, henkilöstön ja lasten vakuuttaminen sekä terveyshuollon järjestäminen. Yksikön turvallisuudesta vastaa johtaja yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Yksikön työntekijöiltä vaaditaan sitoutumista, havaintojen tekemistä sekä asioihin puuttumista turvallisuuden näkökulmasta. Muutoksien sietäminen, joustaminen sekä virheistä oppiminen

kuuluvat turvallisuuden kehittämiseen. Henkilökunnalla on kysyvä asenne, harkitsevainen ja täsmällinen ote työhön sekä kyky viestiä.

Laatua ja turvallisuutta parannetaan tunnistamalla ennalta ne kriittiset työvaiheet, jossa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Avoin ja myönteinen ilmapiiri antaa mahdollisuuden tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä epäkohtia.

Huolehdimme turvallisuuskävelyn toteutumisesta aina uuden työntekijän tai opiskelijan tullessa taloon. Pidämme vuosittain myös poistumisharjoituksia. Työn riskejä ja vaaroja arvioidaan ja tunnistetaan sekä säännölliset viranomaistarkastukset kuuluvat vuosittaisiin toimiin. Päiväkoti Pääskysaarella on oma turvallisuussuunnitelma, turvallisuuskansio sekä perehdytyskansio.

Tietoturva suojelee henkilöstön ja perheiden yksityisyyttä sekä yrityksen liiketoimintaa. Kaikki asiakirjat säilytetään tietosuojahuomioiden. Arkistoitavat asiakirjat arkistoidaan johtajan huoneen lukolliseen kaappiin. Huoltajille tietoturvaseloste on nähtävillä eteistilojen ilmoitustaululla.

Riskinhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeistus

Riskienhallinta muodostuu kolmesta vaiheesta:

- 1) toimintaympäristön määrittäminen
- 2) riskien arviointi (riskien tunnistaminen, riskianalyysi (riskin luonne ja taso) ja merkityksen arviointi)
- 3) riskien käsittely

Päiväkoti Pääskysaarella on käytössä riskienhallintalomakkeet, jotka ovat samat kuin Ilmajoen kunnan päiväkodeissa (ttk.fi). Lomakkeet käydään toimintakausittain läpi.

Johdettavia osa-alueita ovat:

1. Työn vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi
2. Fysikaaliset vaaratekijät
3. Fyysinen kuormittuminen
4. Hallintajärjestelmät ja toimintatavat
5. Kemiaaliset ja biologiset vaaratekijät
6. Psykososiaaliset kuormitustekijät
7. Tapaturman vaarat

Päiväkoti Pääskysaaren omavalvontasuunnitelmaan on lisätty omavalvonta terveydensuojelussa, jossa keskitytään terveyshaittaa aiheuttaviin riskeihin. Toimintaa Päiväkoti Pääskysaarella harjoitetaan siten, että terveyshaittojen syntyminen estyy. Valvonnassa kiinnitetään huomiota ilmanvaihtoon, lämpöoloihin, meluun, valaistukseen sekä rakenteista ja toiminnasta aiheutuviin,

sisäilmaan kulkeutuviin kemiallisiin ja biologisiin päästöihin sekä hygieniaan. Henkilökunnan sairaspöissaoloja seurataan ja pöissaoloihin on käytössä varhaisen puuttumisen malli.

Henkilöstön havaitsemien vaaratilanteiden, epäkohtien, laatu-poikkeamien ja riskien esiintuominen mukaan lukien varhaiskasvatustlain 57 a §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus:

Työ- tai virkasuhteisen henkilön on ilmoitettava viipymättä varhaiskasvatuksen toimipaikan toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamisessa tässä laissa säädetyn mukaisesti. Ilmoitus tulee tehdä kirjallisesti. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle.

Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä, jos se on välttämätöntä ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi ja epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan on tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet on laadittava kirjallisena ja pidettävä julkisesti nähtävillä. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Tässä pykälässä tarkoitetut ilmoitukset säilytetään, kunnes vuosi on kulunut sen kalenterivuoden päättymisestä, jona ilmoitus tehtiin.

Kaikki työyhteisöltä saadut turvallisuushavainnot ja -ilmoitukset ovat arvokkaita. Ilmoituksia voi tehdä laajasti kaikista turvallisuushavainnoista ja -poikkeamista, läheltä piti -tapauksista sekä ideoista kehittää turvallisuutta. Päiväkodin johtaja tukee tätä toimintaa kannanotoilla, omalla aktiivisuudella sekä raportoimalla/tiedottamalla. Turvallisuus nähdään yhteistä hyvää edistävänä asiana.

Ilmoituksen teko ja jättäminen on helppoa ja turvallista. Myönteinen turvallisuusasenne ja turvallisuusilmapiiri antavat rohkeutta olla avoin. Silloin, kun tilanne vaatii välitöntä puuttumista, se hoidetaan. Viestintä turvallisuusasioista on aina kaksisuuntaista. Ilmoitusten tekoon kannustetaan sekä ilmoittajalle seuraa välitön palaute asian käsittelyn aloittamisesta.

Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu niistä keskusteleminen työntekijöiden ja asiakkaiden kanssa. Jos tapahtuu jotain vakavaa, korvattavia seurauksia aiheuttanut tapahtuma, asiakasta ja hänen huoltajiaan informoidaan korvausten hakemisesta.

Päiväkotii Pääskysaassa tehdään vuosittain riskienkartoitus sekä päivitetään turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat. Myös Luontopääskyillä ja Laavupääskyissä on oma turvallisuuskansio sekä Sedulla oma sähköinen pelastussuunnitelma (pelsu). Kuulumme osaksi Sedun turvallisuusryhmää.

Keittiön omavalvontasuunnitelma päivitetään vuosittain.

Lasten ja huoltajien havaitsemien vaaratilanteiden, epäkohtien, laatu-poikkeamien ja riskien esiintuominen

Vaaratilanteiden, epäkohtien, laatu-poikkeamien ja riski/läheltä piti -tilanteiden käsittely ja dokumentointi sekä korjaavien toimenpiteiden seuranta, arviointi ja kirjaaminen:

Päiväkoti Pääskysaarella on ohjeet turvallisuusilmoitusmenettelyyn. Jokaisen päiväkotiyhteisön jäsenen oikeutena ja velvollisuutena on tehdä havaintonsa mukainen ilmoitus. Läheltä piti -tapaukset, onnettomuudet, tapaturmat ilmoitetaan erikseen poikkeusilmoituksella.

Päiväkodin johtaja tai varajohtaja vastaa ilmoituksiin ja niihin reagoidaan nopeasti, kunnioittavasti. Tapausten nopea ja perusteellinen tutkiminen on keskeistä ketään syylistämättä.

Kaikista toimintaan liittyvistä poikkeamista tehdään poikkeamisilmoitus. Poikkeama tarkoittaa tilannetta, jossa asetettu vaatimus jää täyttämättä. Vaatimus voi perustua ohjeistettuun toimintatapaan, lakiin tai viranomais määräykseen.

Läheltä piti -tilanteisen, laatu poikkeamien, epäkohtien ja haittatapahtumien varalle määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toistuminen jatkossa. Korjaavista toimenpiteistä tehdään seurantakirjaukset ja -ilmoitukset. Päiväkodilla on oma poikkeamisilmoitus-kaavake.

Tärkein asiakaspalaute saadaan päivittäisissä kohtaamisissa lasten ja heidän huoltajien kanssa. Palautteeseen reagoidaan nopeasti vastaamalla kysymyksiin ja selvittämällä epäselvyydet henkilöstön kesken, tiimin kesken tai olemalla yhteydessä tai ohjaamalla tukipalveluihin. Asiakkaille ja henkilöstölle tehdään asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely säännöllisesti. Asiakas tai henkilökunta niin toivoessaan, olemme yhteydessä jälkikäteen ja kerromme, miten palautteen kanssa on edetty. Henkilökunnalla on säännöllisesti kokouskäytännöt, jossa on myös mahdollista antaa palautetta ja kehittää toimintaa. Kehityskeskustelut käydään vuosittain.

Tehdyt ilmoitukset tai esitetty turvallisuusaloite tai esimerkki hyvästä käytännöstä kirjataan ylös ja käsitellään yksikössä sekä hallinnossa. Jokainen ilmoitus käsitellään, tutkitaan ja mahdolliset turvallisuustoimenpiteet aloitetaan sen mukaan, miten merkitykselliseksi tai kiireelliseksi esitetty asia arvioidaan. Myös huoltajia kannustetaan mukaan ilmoittamiseen, riskien arviointiin ja käsittelyihin.

Korpisaaren säätiön vararehtori Minna Kansanaho saa tiedon poikkeamista sekä ilmoituksista toiminnan kehittämiseksi, mikäli poikkeama on suuri. Syitä ja korvaavia toimenpiteitä pohditaan sekä suunnitelmien toteutumista seurataan ja arvioidaan. Päiväkoti Pääskysaaren johtaja jakaa tietoa ilmoitusten määrästä ja toimenpiteistä, joita ilmoitusten perusteella on tehty.

4 Lasten ja huoltajien osallisuus ja oikeusturva

Osallisuus

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on luettavissa:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetusuunnitelma/24502175/varhaiskasvatus/tiedot>

Varhaiskasvatuksessa lapsilla ja heidän huoltajillansa on mahdollista osallistua ja vaikuttaa toimipaikan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Huoltajille lähtee vuosittain arviointikysely toimikaudesta. Kysely tehdään sähköisesti sekä kootusti lapsiryhmittäin. Kyselyssä on myös mahdollista vaikuttaa toiminnan suunnitteluun. Lisäksi päivittäiset kohtaamiset antavat arvokasta tietoa toimintaan sekä toiminnan arviointiin. Lapsen mielipide selvitetään varhaiskasvatusta suunniteltaessa, toteutettaessa sekä arvioidessa. Lapsella on oikeus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin niillä keinoilla, joita hänellä on. Huoltajilla on mahdollisuus osallistua lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Päiväkoti Pääskysaassa jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma vuosittain (tai esiopetuksen oppimissuunnitelma yhdessä huoltajien ja lapsen kanssa) Varhaiskasvatuksen opettajat ovat vastuussa varhaiskasvatussuunnitelmien kirjaamisesta. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat arvioidaan keväisin. Huoltajille annetaan mahdollisuus osallistua tarkistukseen.

Ensimmäinen lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tehdään noin 3kk kuluessa siitä, kun hoito on alkanut. Vanhemmat haastattelevat lapsen mielipiteet ja toiveet kirjaten ne lapsen vasuun. Ennen keskustelua huoltajat täyttävät oman ja lapsen osuuden sekä kasvattajat oman osuuden. Tämän jälkeen pidetään vasukeskustelu. Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan 1-3 tavoitetta pedagogiselle toiminnalle lapsen kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Myös kesäajalle asetetaan lapselle tavoitteet.

Päiväkodin oman ryhmän lapsista kootaan tavoitteet, mielenkiinnon kohteet ja vahvuudet. Myös opiskelijat ottavat nämä asiat huomioon toiminnassaan. Tavoitteena on asiakkaiden fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen kokonaisvaltaisesti.

Miten varhaiskasvatustoiminnasta viestitään ja miten viestinnässä varmistetaan saavutettavuus?

Päiväkoti Pääskysaassa käytetään viestinnässä Päikkysovelusta. Soitamme perheelle silloin, kun kyse on lapsen sairastumisesta tai äkillisestä tiedottamisesta. Isommat tiedotteet menevät vanhemmille myös Päikyn kautta. Toimintaa teemme näkyväksi ja keskustelemme vanhempien ja huoltajien kanssa päivittäin. Kerromme lasten kuulumiset sekä vastaamme vanhempien kysymyksiin. Vasukeskustelut järjestämme päiväkodilla, syksyisin tehdään uusi ja keväisin arviointi. Vanhempainiltoja järjestämme kerran vuodessa, keväisin. Päiväkodista on tietoa www.epopisto.fi/opetuspaivakoti.

Varhaiskasvatuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteuttamista, tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä sekä edistää lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin edellytyksiä. Varhaiskasvatuspalvelujen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta oma-aloitteisesti, suunnitelmallisesti ja säännöllisesti sekä osallistua

ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arvioinnin luotettavuuden kannalta keskeistä on sen läpinäkyvyys ja siksi keskeiset tulokset julkistetaan toimipaikassa.

Oikeusturva

Muistutusten vastaanottaja ja tavoiteaika niiden käsittelylle:

Niina Ojala, Tanja Antila, Minna Kansanaho, Kyösti Nyyssölä

3 arkipäivää

Kuvaus toimipaikkaa koskevien muistutusvastausten, kantelu- ja valvontapäätöksen käsittelystä sekä huomioimisesta toiminnan kehittämisessä

Varhaiskasvatuksen laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymättömällä lapsen huoltajalla on mahdollisuus tehdä varhaiskasvatuslain 54 §:n mukainen muistutus toiminnasta vastaavalle johtajalle, toimipaikanvastuuhenkilölle tai varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle. Muistutus on kirjattava ja käsiteltävä asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä.

Kuka tahansa voi kannella viranomaisen lainvastaisesta toiminnasta tai velvollisuuksien laiminlyönnistä valvovalle viranomaiselle (aluehallintovirasto/Valvira). Jos valvontaviranomaiselle tehtävässä kanteluasiassa ei ole tehty ko. toimipaikkaan muistutusta ja valvontaviranomainen arvioi, että kantelu on tarkoituksenmukaisinta käsitellä muistutuksena, valvontaviranomainen voi siirtää asian käsiteltäväksi muistutuksena ko. toimipaikassa. Siirtämisestä ilmoitetaan aina kantelun tekijälle. Toimipaikan on toimitettava kopio muistutusvastauksesta siirron tehneelle valvontaviranomaiselle. Tarvittaessa valvontaviranomainen voi pyytää toimipaikalta lisäselvitystä tai ryhtyä muihin tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kunnan sosiaaliasiamies neuvoo huoltajia varhaiskasvatuslain soveltamisesta, avustaa muistutuksen tekemisessä, tiedottaa oikeuksista sekä toimii muutenkin lasten ja huoltajien oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi.

Elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisestä oikeussuhteesta säädetään kuluttajansuojalaissa. Asiakkaan ja palvelujen tuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa (ks. www.kuluttajariita.fi).

Kunnan sosiaaliasiamiehen yhteystiedot:

Sosiaaliasiamies Taina Holappa puh. 040 830 2020

Aluehallintoviraston yhteystiedot:

02 9501 6780 ma-pe klo 10-15 asiakaspalvelu@avi.fi

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot:

02 9505 3050 Palveluaika ma, ti, ke, pe klo 9-12, to klo 12-15.

5 Varhaiskasvatuksen omaavolventa

Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinta

Onko toimipaikassa laadittu oma paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma?

- Ei, noudatetaan järjestäjätahon/kunnan laatimaa paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa
 Kyllä, noudatetaan Ilmajoen kunnan laatimaa paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa, jota on täydennetty toimipaikan varhaiskasvatuksen painotuksen kuvauksella

Päiväkoti Pääskysaari on mukana Ilmajoen kunnan vasutyöryhmässä. Tarkennamme omassa vasussa toimintaamme.

Kehittävä, oppimista edistävä ja turvallinen varhaiskasvatuksen oppimisympäristö

Miten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen varhaiskasvatuksen oppimisympäristön turvallisuus varmistetaan?

Päiväkoti Pääskysaaren oppimisympäristö on kehittävä, oppimista edistävä, turvallinen ja esteetön. Meille on tärkeää henkilöstön ja lasten välinen lämmin ja toisia kunnioittava vuorovaikutus. Lapsia suojellaan väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Kiusaaminen tunnistetaan ja siihen on puututtava ja ehkäistävä tietoisesti ja suunnitelmallisesti osana muuta toimintakulttuurin kehittämistä. Kiusaamisen ehkäisy periaatteet koskevat myös lapsen ja henkilöstön sekä huoltajien ja henkilöstön välisiä vuorovaikutussuhteita.

Toimipaikassa on käyty keskustelua yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteista. Jokaisella on oikeus tulla kohdatuksi ja kohdelluksi yhdenvertaisesti riippumatta henkilökohtaisista tekijöistä, kuten kieli, etnisuus, katsomus, ulkonäkö tai vammaisuus. Varhaiskasvatus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä ennako-odotuksia. Päiväkoti Pääskysaareissa on paljon suomi toisena kielenä (s2) - lapsia ja monet kulttuurit ovat arjessamme läsnä. Päiväkodissa on oma yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo suunnitelma sekä jokaisessa ryhmässä oma toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

Kiusaamisen tunnistamiseen, siihen puuttumiseen ja sen ehkäisyyn tähtäävät toimet on kirjattu:

- erilliseen kiusaamisen ehkäisy-suunnitelmaan
 osaksi paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa

Jos asiakirjaan ei sisällyt mitkä ovat lapsen tai hänen huoltajiinsa tai muutoin perheiseen kohdistuvan henkilöstön taholta tapahtuvan epäasiallisen kohtelun tunnistamisen, puuttumisen ja ehkäisemisen periaatteet sekä käytännöt, kuvatkaa ne tähän:

Tiimisopimuksessa sekä ryhmävasussa olemme sopineet yhteiset toimintatavat ja käytännöt koskien perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Tiimivastaavat ovat velvollisia kertomaan ja havaitsemaan sekä tunnistamaan epäasiallista kohtelua. Päiväkoti Pääskysaareissa on Poikkeusilmoitus, jonka voi täyttää matalalla kynnyksellä, jos havaitsee epäasiallista kohtelua.

Häirintä tai muu epäasiallinen kohtelu työpaikalla voi vaarantaa terveyden. Työnantajalla on velvollisuus puuttua työpaikalla tapahtuvaan häirintään saatuaan siitä tiedon. Työnantaja seuraa, esiintyykö työpaikalla häirintää, ja puuttuu työpaikalla ilmenevään häirintään oma-aloitteisesti. Yleensä häirintä on sitä helpommin ratkaistavissa, mitä aikaisemmassa vaiheessa siihen puututaan. Päiväkoti Pääskysaareen on laadittu hyvän työikäytymisen pelisäännöt. Jokainen työyhteisössä on tietoinen siitä, että häirintään puututaan johdonmukaisesti ja tehokkaasti.

Päiväkodin johtaja ja varajohtaja selvittää vuosittain kehityskeskusteluissa tai erilaisin työpaikkaa koskevin kyselyin työntekijöiden näkemyksiä työpaikan ilmapiiristä ja työyhteisön toimivuudesta. Häirintää ehkäistään huolehtimalla, ettei työpaikan työoloissa ole epäkohtia, jotka altistavat häirinnälle. Häirinnän taustalla on usein töiden huono organisointi, epäselvät vastuut, puutteellinen esimiestyö ja toimimaton yhteistyö. Vanhempiin ja perheisiin luomme avoimen ja luottamuksellisen suhteen toisiamme kunnioittaen.

OHJE TYÖNTEKIJÄLLE: Mitä sinun tulee tehdä, jos koet häirintää?

Ota kokemasi häirintä puheeksi mahdollisimman pian huonosti käyttäytyneen henkilön kanssa. Ilmaise mahdollisimman selkeästi, että koet tämän henkilön käyttäytymisen epäasialliseksi ja ettet hyväksy hänen toimintaansa. Kuvaile konkreettisesti, minkälaisen käyttäytymisen olet kokenut epäasiallisena. Pyydä häntä lopettamaan häirintä tai muuttamaan toimintaansa. Jos huono kohtelu kuitenkin jatkuu, ilmoita että viet asian esimiehesi tietoon. Jos häiritsijä on lähiesimies, ilmoita hänelle, että asia viedään hänen esimiehensä tietoon ja käsittelyyn.

Voit keskustella kokemuksistasi työsuojeluvalluutetun tai luottamusmiehen kanssa. Tarvittaessa voit ottaa yhteyttä myös työterveyshuoltoon. Asian käsittelyn vuoksi on tärkeää, että kirjaat ylös, miten ja milloin häirintä ilmenee, ja miten olet itse toiminut.

Ep-Opistolla on toimintamalli, miten tulee toimia, jos kokee häirintää tai epäasiallista kohtelua. Tukea asian viemisessä työnantajan tietoon saat tarvittaessa esimerkiksi työsuojeluvalluutetulta, luottamusmieheltä tai muulta tukihenkilöltäsi. Ilmoituksen kokemastasi häirinnästä voit tehdä myös lomakkeella ilmoitus työnantajalle työssä koetusta häirinnästä. Jos käsittely ei lähde työpaikallasi etenemään, varmista, että työnantajasi on tietoinen tekemästasi ilmoituksesta.

Aluehallintovirastojen työsuojelun vastualueet toimivat alueellisina työsuojeluviranomaisina. Jos työnantaja ei toimi häirinnän lopettamiseksi tai häirintä ei ole päättynyt, voit ottaa yhteyttä työsuojeluviranomaisen puhelinneuvontaan. Työsuojeluviranomainen antaa ohjeita ja neuvoja sekä tarvittaessa valvoo, että työnantaja saatuaan tiedon häirinnästä toimii häirinnän lopettamiseksi.

OHJE TYÖNANTAJALLE: Miten ilmoitettu häirintä tulee selvittää?

Tieto häirinnästä voi tulla paitsi häirintää kokeneelta itseltään myös työsuojeluvalluutetulta, luottamusmieheltä tai työterveyshuollon kautta. Kun saat ilmoituksen häirintäkokemuksesta tai -havainnosta, sinun tulee reagoida siihen viivyttämättä. Jos työpaikalla on sovittu toimintatavat häirintäasian käsittelyyn, toimi niiden mukaisesti. Ilmoita häirintää kokeneelle, milloin ja mihin toimiin ilmoituksen takia ryhdyt.

Ensin on selvittävä häirintänä koettujen tekojen ja tapahtumien kulku puolueettomasti kaikilta osapuolilta. Selvittäminen suositellaan aloitettavaksi kahden viikon sisällä tiedon saamisesta. Tarvittaessa voit hankkia ulkopuolista asiantuntija-apua tilanteen selvittämiseksi esimerkiksi työterveyshuollosta. Vastuu tilanteen selvittämisestä ja tarvittavista toiminnoista on kuitenkin työnantajalla. Voit tarvittaessa kysyä ohjeita ja neuvoja häirintäasian käsittelyyn työpaikalla työsuojeluviranomaisen puhelinneuvonnasta.

Selvittämisen jälkeen työnantajan tulee harkita, mitä toimia tarvitaan tilanteen ratkaisemiseksi. Työturvallisuuslaissa ei ole yksilöity, miten häirintä on ratkaistava. Jos työpaikalla esiintyy kiellettyä häirintää, tulee työnantajan lopettaa häirintä käytettävissään olevin keinoin. Jos esimies katsoo, että työpaikalla esiintyy häirintää tai epäasiallista kohtelua, hänellä on oikeus kieltää tällainen käyttäytyminen. Esimiehen tehtävä on selkeästi todeta, millainen käyttäytyminen työyhteisössä ei ole hyväksyttävää.

Häirintäasian selvittämisestä tehdyt johtopäätökset sekä häirinnän lopettamiseksi annetut ohjeet ja määräykset on hyvä kirjata. Työnantajan tulee seurata, että häirinnän lopettamiseksi tehdyt toimet toteutuvat ja ovat riittäviä. Jos häirintä jatkuu, työnantajalla on oikeus ryhtyä kurinpidollisiin toimiin, esimerkiksi antaa häiritsijälle varoitus.

Myös häirintäkokemuksen taustalla oleviin epäkohtiin on puututtava, jos työnantaja katsoo, ettei asiassa ole kyse kielletystä häirinnästä, tulee tämä kertoa ja perustella selkeästi osapuolille. Työntekijän kokemuksen taustalla voi olla muita työn järjestelyihin tai työyhteisön sosiaaliseen toimivuuteen liittyviä epäkohtia, joihin työnantajan tulee puuttua. Häirintäkokemuksen taustalla saattaa esimerkiksi olla epäselvästi määriteltyjä tehtäviä, vastuita tai toimintatapoja, huonoa tiedonkulkua tai esimiestyön puutteita. Lue lisää häirinnän taustalla olevista psykososiaalisista kuormitustekijöistä.

Lainsäädäntö

Työturvallisuuslaki (738/2002)

- 28 § häirintä
- 18 § työntekijän yleiset velvollisuudet

Missä kiusaamisen ehkäisy suunnitelma on luettavissa:

Turvallisuuskansiossa sekä tulostettuna ilmoitustaululla

Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki sekä monialainen yhteistyö

Kirjatkaa keskeisten monialaiseen yhteistyöhön liittyvien yhteistyötahojen (esim. liikunta- ja kulttuuripalvelut, perusopetus, neuvola) **yhteystiedot**:

Ilmajoen varhaiskasvatuksessa lapsella on oikeus saada yleistä, tehostettua ja erityistä tukea. Lapsi saa tarvitsemaansa tukea erilaisin joustavin järjestelyin omassa lapsiryhmässään päiväkodissa. Ilmajoella varhaiserityiskasvatuksessa työskentelee konsultoivia erityisopettajia (veo), joiden vastuualueeseen kuuluu kunnan ja yksityisen varhaiskasvatuksen konsultointi. Veon antamatuki voi sisältää henkilöstön konsultointia, yksilö-, pienryhmä- ja/tai samanaikaisopetusta sekä yhteistyötä huoltajien ja monialaisten toimijoiden kanssa.

Lapsi voi tarvita useita palveluita samanaikaisesti. Päiväkoti Pääskysaaren kasvattajat sitoutuvat yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa sekä huolehtivat tarvittaessa tiedon kulusta. Yhteistyötä tehdään huoltajien suostumuksella neuvolan, varhaiserityisopettajan, psykologien, eri terapeuttien ym. kanssa. Vanhempien luvalla lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tekoon voi osallistua myös muita asiantuntijoita.

Lapsen kehitystä havainnoidaan ja arvioidaan yhdessä vanhempien sekä lastenneuvolan terveydenhoitajien kanssa. Yhteistyön muotona käytetään ”Terveisiä varhaiskasvatuksesta/neuvolasta -lomaketta” tarpeen mukaan eri ikäkausina. Laajojen terveystarkastusten aikana 1,5 v ja 4 v tehdään laajemmat arvioinnit. 1,5-vuotiaasta lapsesta varhaiskasvatus täyttää ”kehityksen arviointi ja yhteistyömenetelmä - lomakkeet” ja käy asiat huolellisesti huoltajien kanssa läpi. 4-vuotiaan lapsen kanssa varhaiskasvatus tekee 4 vuotiaan tehtävistön, joka käydään huoltajien kanssa läpi. Molemmista lähtee koostelomake neuvolaan ja kopio jää päiväkodille.

ILMAJOEN PERHEKESKUS

Käyntiosoite: Ilmajoen tk, Pappilantie 2, E-ovi 2.kerros 60800 ILMAJOKI
sähköinen ajanvaraus: www.hyvis.fi Perhekeskuksen sihteeri
puh. 044- 790 2320

terveydenhoitajat alueittain KESKUSTAN JOEN LÄNTINEN PUOLI,
LUOMANKYLÄ, MUNAKKA
puh. 044-452 5606 klo 12-13

KESKUSTAN JOEN ITÄINEN PUOLI,
PALONKYLÄ, PEURALA, PELTONIEMI,
KIIKERINKYLÄ, HARJUNMÄKI
puh. 044-790 2485 klo 12-13

KOSKENKORVA, HUISSI, NOPANKYLÄ,
NEIRO, POJANLUOMA, RENGONKYLÄ
puh. 044-790 2487 klo 12-13

AHONKYLÄ, TUOMIKYLÄ
(käyntiosoite: Ahonkylän koulu)
puh. 044-790 2491 klo 12-13

Perheneuvola: psykologi, perheterapeutit, sosiaalityöntekijät

Terapiapalvelut: puheterapia, toimintaterapia, fysioterapia, lasten kuntoutusohjaus

Lasten kuntoutustyöryhmä NEMO on apuna silloin, kun huoltajilla tai terveydenhuollon/ varhaiskasvatuksen henkilöstöllä herää huoli lapsen kehitykseen liittyen. NEMO kokoontuu kerran kuukaudessa Ilmajoen Perhekeskuksessa. Lasten kuntoutustyöryhmään kuuluvat veot, tarvittaessa vo lapsen ryhmästä, lääkäri, psykologi, terveydenhoitajia, sosiaalityöntekijä, kuntoutusohjaaja, toiminta-, puhe- ja fysioterapeutti sekä sosiaaliohjaaja/vammaispalvelut. **Perhekeskustiimiä** voi hyödyntää esimerkiksi, kun perheessä on lasten uni- tai syömispuomia, lasten uhmakasta käytöstä, haasteita lasten kasvatuksessa tai huoltajien jaksamisessa/ parisuhteessa.

Ilmajoella varhaiskasvatuksen ja sosiaalipalvelujen välinen yhteistyö käsittää lapsiperheiden sosiaalipalvelut, lastensuojelun ja vammaispalvelut. Lapsen tuen aikana vo ja veo tekevät monialaista yhteistyötä sosiaalipalveluiden kanssa, esimerkiksi yhteisten palaverien muodossa.

<https://www.hyvaep.fi/palveluryhma/perhe-ja-sosiaalipalvelut/>

Ravinto ja ruokailu

Miten ruokahuolto on järjestetty (kuka tuottaa ruokahuollon palvelut); tuottaja ja yhteystiedot?
Kuka vastaa ravitsemukseen ja elintarvikehygienian omavalvonnasta ja missä elintarvikealan omavalvontasuunnitelma on luettavissa ja mikä on laadinta- ja viimeisin päivitysajankohta (pvm.)?

Ravitsemukseen ja elintarvikehygienian omavalvonnasta vastaa Sonja Metsä-Turja. Omavalvontasuunnitelma löytyy Päiväkoti Pääskysaaren keittiöstä sekä Sedun keittiöstä. Omavalvontasuunnitelma päivitetään keväällä 2023.

Päiväkoti Pääskysaarella ruokailuhetket ovat tärkeitä yhteisiä hetkiä, jossa korostuu kiireettömyys, vuorovaikutus ja ruoasta nauttiminen. Päiväkoti Pääskysaarella tarjotaan lapsille ruokaa ravintosuosittelun mukaisesti. Päiväkodissa nautitaan aamupala, lounas ja välipala. Erilaiset teemat, juhlapäivät ja lasten lempiruokapäivä huomioidaan arjen keskellä. Aamupala ja välipala valmistetaan päiväkodilla, lämpeä ruoka tuodaan EP-opistolta tai Sedun maatalousoppilaitoksesta lämpölaatikoissa.

Luontopääskyillä ja Laavupääskyt ruokailevat Sedun ravintolassa. Heillä on oma linjasto sekä omat ruokailupaikat.

Päiväkoti Pääskysaarella sekä Sedun puolella lisäyksikössä Luonto- ja Laavupääskyissä on mietitty yhteiset ruokailukäytännöt, joita kaikki sitoutuvat noudattamaan. Kuulemme myös lapsen huoltajia ruokailuun liittyvissä toiveissa. Syömme pienryhmissä yhteisessä ruokatilassa porrastaen niin päiväkodilla kuin lisäyksikössä. Kasvattajien vastuulla on erityisruokavalioiden ja allergioiden seuranta. Kasvattajat auttavat ruokailussa ja ruokailevat yhdessä lasten kanssa. Koska olemme maataloushenkinen päiväkotina, kasvatamme myös itse lasten ja aikuisten yhdessä valitsemia syötäviä omalla ryytimaalla sekä kasvihuoneessa. Teemme myös tiivistä yhteistyötä vanhempien kanssa kertoen heille päivittäin lasten ruokailusta.

Keittiöllä on oma omavalvontasuunnitelma, joka päivitetään vuosittain.

Kaikissa elintarvikehankinnoissa tuotteiden turvallisuuden taso ja jäljitettävyyden todennetaan keittiön omavalvontasuunnitelman avulla (mm. kylmäketju, näytteet). Virheellisestä palvelusta / tuotteesta tehdään reklamaatio toimittajalle kirjallisesti ja toimitaan hyvityksen suhteen sopimusehtojen mukaisesti: puutteellisissa toimituksissa esimerkiksi tavarantoimittaja toimittaa reklamaation saatuaan tilaajan kanssa sovitun vastaavan tuotteen tilaajalle tai vastaavasti myöhästyneissä toimituksissa on alihankkijan neuvoteltava tilaajan kanssa uudesta toimitusajankohdasta ja hyvitysmenettelystä.

Elintarvikkeiden toimituksessa ravitsemuspalvelujen tarjoajalla on käytössä elintarvikkeiden riskienhallintajärjestelmä omavalvonnassaan ja alihankkijoilta ostettujen palveluiden laatua valvotaan palautteen keruulla, yhteisillä palaverilla ja tekemällä säännöllistä yhteistyötä. Sopimuksesta vastaava seuraa palveluiden laatua ja sopimuksenmukaisuutta.

Ravinnon ja nesteensaannin sekä ravitsemuksen tason seuranta tapahtuu ensisijaisesti havainnoimalla lasten toimintatapoja ja yleiskuntoa päivittäin hoitohenkilökunnan sekä ruokapalvelun tuottajan toimesta. Ravitsemuksen taso pohjautuu varhaiskasvatuslakiin (2 b § 36/1973) ja sen laatu täyttää yleiset terveydelliset ja ravitsemukselliset vaatimukset. Päiväkoti Pääskysaarella on käytössä kuuden viikon kiertävä ruokalista ja kaikkien tarjottavien aterioiden ja välipalojen suunnittelua ja tarjontaa ohjaavat Valtion ravitsemusneuvottelukunnan voimassa olevat lapsille ja imeväisikäisille annetut ravintoaineiden saanti- ja ruokasuositukset. Ravitsemuslaadun takaavat laadukkaat raaka-aineet, vakioitu reseptiikka JAMIX-tuotantojärjestelmän avulla ja huolellinen ruokalistasuunnittelu sekä valmistus ammattilaisten tekemänä.

Päiväkoti Pääskysaaren ruokailuissa lapsen ateriat järjestetään ottaen huomioon varhaiskasvatuspäivän kokonaisuus, toiminnan luonne ja lapsen iän mukaiset tarpeet. Säännöllinen ruokailu toteutetaan olosuhteisiin nähden sopivina ateriaina myös retki- ja muina erityispäivinä ja lisäksi huolehditaan siitä, että nälkä ei pääse aterioiden välillä kasvamaan liian suureksi ja

aiheuttamaan näin verensokeriin liittyvää oireilua. Lämmin ruoka tulee valmiina Etelä-Pohjanmaan Opiston keittiöltä tai Sedu ilmajoentieltä ja se tarjoillaan välittömästi päiväkodin lounasaikaan, päiväkodilla valmistetaan paikan päällä aamu- ja välipala. Kaikki seuranta kirjataan keittiön omavalvontaan.

Ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ravinto kootaan Päiväkoti Pääskysaassa ruokakolmion kuvaamana monipuolisesti ja vaihtelevasti, mutta kohtuullisesti. Riittävän ravinnonsaannin tärkeisiin näkökohtiin kuuluu myös ruokapalvelujen tuottajan huolehtia, että terveydellisistä syistä erityisruokavaliota noudattavalle tai erityistarpeiselle lapselle tarjotaan varhaiskasvatuksessa sopivaa ja turvallista ruokaa. Käytännössä erityisruokavaliot, joissa ruokavalio on osa sairauden hoitoa, edellyttävät hoitavan lääkärin todistusta. Terveyttä edistävä ruokavalio voidaan toteuttaa myös erilaisina kasvisruokavalioina, jolloin ne soveltuvat pääsääntöisesti myös uskonnolliseen ja eettiseen vakaumukseen pohjautuviin ruokavalioihin. Tällä varmistetaan osaltaan riittävä ravinnonsaanti jokaiselle lapselle.

Kunnallisen terveystarkastajan yhteystiedot:

Sanna Tietäväinen 0400222473

Viimeisimmän OIVA-raportin päivämäärä: 25.5.2023 (lisäyksikkö)

---

6 Toimitilat ja turvallisuutta lisäävät käytännöt

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Terveydensuojeluviranomaisen tarkastus tehty (pvm.): 25.5.2023 lisäyksikkö sedu/ 2021 kevät päiväkot

Pelastusviranomaisen tarkastus tehty (pvm.): tammikuu 2023 (lisäyksikkö)/ kevät 2022 päiväkot

Poistumisturvallisuussuunnitelma laadinta- ja viimeisin päivitysajankohta (pvm.): _____

Kunnan valvontaviranomaisen tarkastus tehty (pvm.) 15.4.2024

Joulukuu 2022 lisäyksikkö, Kevät 2021 Päiväkot

Turvallisuuden varmistaminen (kohta 4.7)

Turvallisuussuunnitelma on laadinta- ja viimeisin päivitysajankohta (pvm): Päivitetty keväällä 2023

Lääkehoito sekä terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet (kohta 4.8)

Toimipaikan lääkehoitosuunnitelma on laadinta- ja viimeisin päivitysajankohta (pvm): 26.4.2023

Turvallisuussuunnitelma sisältää ohjeistukset tapaturmiin ja kriisitilanteisiin. Pitkäaikaissairaiden lasten terveyttä edistetään ja seurataan lapsen yksilöllisen hoito- ja kuntoutussuunnitelman mukaisesti ja varhaiskasvattajat vastaavat sen toteutumisesta. Päiväkot Pääskysaari ei järjestä sairaanhoitoa.

Mikäli lapsi sairastuu hoitopäivän aikana, otetaan huoltajiin välittömästi yhteys. Lapsi eristetään muista mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan. Toimimme terveyskirjaston päiväkotiohjeiden mukaan. Vanhempia tiedotetaan nopeasti tarttuvista infektioista. Tutustumiskäynnillä annamme ohjeistusta asiasta vanhemmille. Infektioiden aikana siivousta tehostetaan sekä reagoidaan nopeasti tarpeen mukaan (esim. syyhy, täit, kihomadot, korona, flunssat, rokot, virukset).

https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk01200

Teemme tarvittaessa yhteistyötä terveydenhuollon kanssa. Pitkäaikaissairaille tehdään lääkehoitosuunnitelma. Tiedonsiirtokeskustelut ja yhteistyöpalaverit toteutetaan huoltajien luvalla (poikkeuksena lastensuojelulliset toimet)

Päiväkot Pääskysaarella annetaan lapselle vain lääkärin määräämiä välttämättömiä lääkkeitä. Lapselle tehdään yhdessä huoltajien ja mahdollisesti terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa lääkehoitosuunnitelma silloin, kun kyseessä on pitkäaikaissairaus. Lääkehoidon käytännön toteutuminen perustuu yksilölliseen lääkehoitosuunnitelmaan, joka liitetään lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tai esiopetuksen oppimissuunnitelmaan.

Lääkehoidosta sovitaan aina tapauskohtaisesti.

Lääkehoitosuunnitelma on arjessa aina mukana sekä päivitetään tarpeen vaatiessa.

Suurimmalla osalla kasvattajista ja opiskelijoista on EA1 suoritettu. Ep-opisto tarjoaa EA1 suorittamista / päivittämistä vuosittain.

Miten varmistetaan lasten tarvitsemien apuvälineiden ja terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden hankinnan, huollon ja käytön ohjauksen asianmukainen toteutuminen?

Teemme tarpeen mukaan yhteistyötä liittyen apuvälineiden, laitteiden ja tarvikkeiden hankintaan ja huoltoon liittyen. Sitoudumme noudattamaan saamiamme ohjeita.

Miten varmistetaan, että terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista tehdään tarvittaessa asianmukaiset vaaratilanneilmoitukset Fimealle?

Päiväkodin johtaja tai varajohtaja ilmoittaa vaaratilanneilmoitukset Fimealle välittömästi.

Toimipaikan terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaava henkilö:
Tanja Antila

7 Henkilöstö (kohta 4.9)

Toiminnasta vastaava johtaja

Toiminnasta vastaavan johtaja ja hänen yhteystietonsa:

Niina Ojala niina.ojala@epopisto.fi 0505624952

Työskenteleekö johtaja lapsiryhmissä?

Ei

Kyllä, tähän kuluva työaika: _____

Onko toiminnasta vastaavalla johtajalla johdettavanaan muita varhaiskasvatuksen toimipaikkoja?

Ei

Kyllä, mitkä/missä (etäisyydet) ja kuinka monta:

Sedu Ilmajoen tiloissa lisäyksikössä toimii Luontopääskyt ja Laavupääskyt

Henkilöstön kelpoisuus ja henkilöstömitoitus

Kuvatkaa kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön (ml. osa-aikaiset) määrä eri ryhmissä sisältäen tiedon lasten lukumäärästä ja iästä ryhmässä:

Leikkipääskyt 1-2 vuotiaat: 3 kasvattajaa ja 12 lasta

Laulupääskyt 2-3 vuotiaat: 3 kasvattajaa ja 21 paikkaa (alle 3v ovat 1,75 paikalla)

Lorupääskyt yli 3 vuotiaat: 1 kasvattajaa ja 7 paikkaa

Laavupääskyt 4-5 vuotiaat: 2 kasvattajaa ja 14 lasta

Luontopääskyt 4-6 vuotiaat: 3 kasvattajaa ja 21 lasta

Kuvatkaa rekrytoinnin periaatteet ja omavalvonnalliset käytännöt (esim. milloin/miten voidaan poiketa kelpoisuusvaatimuksista, rikosrekisteriotteen tarkistaminen ja mahdollinen JulkiTerhikki/-Suosikki -rekisteritarkistus, silloin kun kyseessä terveyden-/sosiaalihuollon ammattihenkilön rekrytointi):

Rekrytoinnista vastaa Ep-opiston toimitusjohtaja Kyösti Nyssölä. Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlainsäädäntö ja työehtosopimus. Avoimet toimet ilmoitetaan mol.fi sivuilla tarvittaessa. Haussa ilmoitetaan lain mukainen kelpoisuus sekä työnantajan velvollisuus pyytää rikostaustan selvitys. Haastattelussa arvioidaan henkilön soveltuvuus työtehtävään. Ennen työsuhteen alkua työntekijä esittää työnantajalle selvityksen rikosrekisteristä ja allekirjoittaa salassapitosopimuksen. Opiskelijoiden rikosrekisteriotteet tarkistetaan Ep-Opistolla ensimmäisen HOKS-keskustelun yhteydessä. *Jokaisessa rekrytoinnissa pyritään valitsemaan avoimeen tehtävään paras mahdollinen henkilö. Pidämme tärkeänä, että työntekijä soveltuu tehtävänsä lisäksi työyhteisöön. Avoin ja johdonmukainen rekrytointiprosessi antaa työntekijälle tilaisuuden harkita oman elämän ja työnteon yhteensovittamisen ehtoja.*

Kenen tehtävänä on rekrytoinnin yhteydessä tarkistaa rikostaustaote?

Päiväkodin johtajan

Kuka vastaa toimipaikan työvuorosunnittelusta?

Päiväkodin johtaja ja varajohtaja

Kuka vastaa rekrytoinneista henkilöstön poissa ollessa ja miten hoidetaan rekrytoinnit äkillisissä, yllättävissä tilanteissa?

Päiväkodin johtaja ja varajohtaja

Sijaisia käytetään henkilöstön poissaolojen aikana läsnä olevien lasten määrän mukaisesti. Ensisijaisesti pyrimme käyttämään lapsille tuttuja sijaisia. Koska Päiväkodissa on paljon opiskelijoita, palkkaamme lyhyisiin sijaispätkiin mahdollisuuksien mukaan turvalliseksi ja luotettavaksi aikuiseksi koetun opiskelijan. Pidempiaikaisiin sijaisuuksiin pyritään käyttämään samoja kelpoisuusvaatimuksia kuin vakinaisenkin henkilöstön kanssa.

Perehdytys ja täydennyskoulutus

Päiväkoti Pääskysaaressa on perehdytyskansio. Uusi työntekijä perehdytetään talon tapoihin perehdytys suunnitelman mukaisesti. Perehdytyksestä huolehtii päiväkodin johtaja tai hänen nimeämänsä henkilö (opiskelijan ohjaaja). Päiväkoti Pääskysaarella on oma perehdytys suunnitelma, jonka jokainen uusi työntekijä/opiskelija käy läpi. Suunnitelmaan on tarkasti kirjattu ohjeet perehdyttämiseen sekä nimetty henkilö, jolla on perehdyttämismvastuu. Perehdytys suunnitelma allekirjoitetaan ja päivätään.

Työnantajalla on velvollisuus huolehtia, että henkilöstö osallistuu riittävästi ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään täydennyskoulutukseen. Koulutuksia voidaan toteuttaa yhteistyössä Ep-opiston sekä Sedu Ilmajoentien kanssa sekä ulkoisten kumppaneiden kassa. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua myös kunnan järjestämiin koulutuksiin. Päiväkoti Pääskysaaren koulutussuunnitelma on sisällytetty Ep-opiston koulutussuunnitelmaan. Henkilökunta voi myös omatoimisesti katsoa haluamaansa koulutusta ja täyttää koulutushakemuksen esimiehelle.

Toimipaikan henkilöstön perehdytysuunnitelma on laadinta- ja viimeisin päivitysajankohta: kevät 2024

Toimipaikan henkilöstön täydennyskoulutussuunnitelma on laadinta- ja viimeisin päivitysajankohta:

2023-2024

Tukitehtävät (muu kuin välitön lapsiryhmässä tapahtuva työ)

Miten tukitehtävät on järjestetty toimipaikassa?

Siivous- ja yhdistelmätyöntekijä hoitaa siivouksen ja ruoan esille panon.

Kiinteistön hoitajat vievät pyykkiä Etelä-Pohjanmaan opistolle pestäväksi.

Ruoka tehdään Sedu Ilmajoentien ravintolassa ja ruoka tulee lämpimänä ja valmiina päiväkodille

Lisäksi Päiväkodilla käy iltasiivoaja joka toinen ilta, yht. 6h/viikko.

Osallistuvatko lapsiryhmän henkilöstömitoitukseen kuuluvat henkilöt säännöllisesti tukitehtävien tekemiseen?

Ei

Kyllä

Jos vastasitte kyllä, miten tämä on huomioitu henkilömitoitusta laskettaessa? Kuinka paljon työaikaa henkilöstö käyttää tukitehtävien tekemiseen?

Hyvin vähän, välipalan siivous 2krt/viikossa (noin 15min/kerta)

Toimipaikan muu henkilöstö (nimike/tehtävä):

Katja Paasto Yhdistelmätyöntekijä keittiö-siivoaja

Juha Lusa, kiinteistön hoito

Jari Hanka, kiinteistön hoito

8 Asiakastietojen käsittely (kohta 4.10)

Tietosuojavastaava/rekisteriyhdyshenkilö sekä tieto siitä, mistä saa toimipaikan tietosuojaselosteen (vrt. aiemmin rekisteriseloste) ja mikä on selosteen laadinta-ajankohta (pvm.)?

Harri Viemerö, tietosuojaseloste päivitetty 2023 kevät. harri.viemero@epopisto.fi

Jenni Niemelä, jenni.niemela@epopisto.fi

Päikky tietosuojaseloste: https://epopisto.fi/wp-content/uploads/2024/09/tietosuojaseloste_paikky.pdf

Miten varmistetaan, että toimipaikassa noudatetaan tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvää lainsäädäntöä sekä toimipaikkaan laadittuja asiakastietojen kirjaamiseen liittyviä ohjeita ja viranomaismääräyksiä?

Päiväkodin henkilökunta on suorittanut arjen tietosuojatestin. Kaikki työntekijät ja opiskelijat ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen. Kaikki ovat vastuussa lasten ja huoltajien yksityisyyden suojan varmistamisessa. Johtajalla käytössä turvatulostus tarvittaessa. Kaikki salassa pidettävä materiaali säilytetään lukkojen takana.

Miten huoltajia tiedotetaan henkilötietojen käsittelystä ja miten huoltajat saavat itseään tai lastansa koskevat tiedot tarkastettavakseen?

Vanhemmat kirjaavat meille perhettä koskevat asiat sähköisesti sekä osallistuvat vasukeskusteluun. Vanhemmat saavat lapsen varhaiskasvatussuunnitelman luettavaksi.

Miten varmistetaan henkilörekisterin ajantasaisuudesta ja tietojen säilyttämisestä sekä arkistoinnista?

Miten varmistetaan, että henkilöstö pääsee henkilörekisteritietoihin vain siinä laajuudessa, jota tehtävän hoito edellyttää ja miten varmistetaan henkilöstön perehdytys ja täydennyskoulutus asiakastietojen käsittelyyn?

Henkilörekisteritietoihin pääsy edellyttää rekisteröintiä ja salasanaa. Vain johtajalla ja varajohtajalla on pääsy Päiväkodin rekisteriin.

Kenellä on Vardan pääkäyttäjäoikeudet? Päiväkodin johtajalla ja varajohtajalla

Miten toimipaikka huolehtii varhaiskasvatustietojen siirtämisestä Vardaan (onko käytössä automaattinen tiedonsiirto vai annetaanko tiedot manuaalisesti käyttöliittymän kautta)?

Ilmajoen kunta siirtää varhaiskasvatustiedot vardaan lasten osalta ja Päiväkodin johtaja huolehtii työntekijöiden ilmoittamisesta.

9 Terveydensuojelulain mukainen omavalvonta (kohta 4.11)

Onko toimipaikkaan laadittu seuraavia suunnitelmia tai sisältyykö nämä listassa mainitut asiat johonkin suunnitelmaan? Jos sisältyy, niin kuvatkaa mihin ja kirjatkaa laadinta- ja viimeisin päivitysajankohta (pvm.).

Siivoussuunnitelma: laadittu 2021, päivitetty usein

Turvallisuus- ja varautumissuunnitelma: laadittu 2021, päivitetty viimeksi kevät 2023

Tiloihin ja hygieniaan liittyvät käyttäjälmoitukset/haittailmoitusten tekeminen ja ohjeistuksen laatiminen: Poikkeamis-ilmoitus on

Mikä on viimeisen terveystarkastuksen pvm.¹: Päiväkodin osalta kevät 2021, Sedun osalta syksy 2022

Kunnallisen terveystarkastajan yhteystiedot:

Sanna Tietäväinen 0400222473

—

10 Omavalvontasuunnitelman seuranta (kohta 5)

Muita huomioita omavalvonnasta

Omavalvontasuunnitelma päivitetään viimeistään: 2024 Joulukuussa

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimipaikan vastaava johtaja tai vastuhenkilö.

Paikka ja päiväys 16.9.2024 ILMAJOKI

Allekirjoitus NIINA OJALA

---

¹ Huom. yksityisistä päiväkodeista vain päiväkodit ja ns. ryhmäperhepäiväkodit kuuluvat terveydensuojelulain suunnitelmallisen valvonnan piiriin. Perhepäivähoito (yksityinen ja julkinen) ei ole terveydensuojelulain nojalla ilmoitusvelvollista ja sitä ei suunnitelmallisesti valvota (valvonta vain terveyshaittaepäilyn johdosta).